

6. Про забезпечення права на справедливий суд : Закон України 12.02.2015 р. № 192-VIII // Відомості Верховної Ради. – 2015. – № 18, № 19-20. – Ст. 32.
7. Про судоустрій і статусе суддів : Закон України 07.07.2010 р. № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41-42, № 43, № 44-45. – Ст. 529.
8. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 46 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення термінів «найвищий судовий орган», «вищий судовий орган», «касаційне оскарження», які містяться у ст.ст. 125, 129 Конституції України № 8-рп/2010 від 11.03.2010 р. // Офіційний вісник України. – 2010 р. – № 21. – Ст. 882
9. Ульмер М.М. Поняття та особливості касації в адміністративному судочинстві / М.М. Ульмер. Правова держава: історія, сучасність та перспективи формування в Україні: матеріали всеукр. наук.-практичн. конференц. (Одеса, 26 листопада 2013 р.) тези доп. – Одеса, 2013. – С. 46-54.

References:

1. Ilyashov B.M. Re-appeal - implementation of decisions of the Constitutional Court of Ukraine. [Electronic resource] / B.M. Ilyashov // Access: <http://splf.ua/uk/novyny/povtorna-kasaciya-vikonannya-rishennya-konstituciynogo-sudu-ukrayini>
2. Code of Administrative Procedure: Law of Ukraine of 06.07.2005 p. № 2747-IV // Supreme Council of Ukraine. - 2005. - № 35-36, № 37. - Art. 446.
3. Kotovich I.A. Appellate review of judicial decisions as an institution of administrative procedural law of Ukraine: Author. Thesis. on competition sciences. degree candidate. Legal. Sciences specials. 12.00.07 "Administrative law and process; finance; information law" / Kotovich I.A. - Kyiv, 2013. - 20 p.
4. Lipsky D.V. Improvements in administrative appeal proceedings Ukraine / D.V. Lipsky // Our right. - 2014. - № 2. - P. 63-69. [Electronic resource]. - Access: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/Nashp_2014_2_12.pdf
5. Overchuk S.V. Supreme Court of Ukraine in the system of courts of general jurisdiction // Legislation Ukraine: problems and prospects: All-Ukrainian. scientific-practic. Conf. : Coll. Science. articles / Kyiv University of Law NAS of Ukraine. - K. : Izd -tu European University, 2011. - P. 59-61 /
6. On the right to a fair trial: Law of Ukraine 02.12.2015 g. № 192-VIII // Supreme Council. - 2015. - № 18, № 19-20. - Art. 32.
7. On the Judicial System and Status of Judges: Law of Ukraine 07.07.2010. № 2453-VI // Supreme Council of Ukraine. - 2010. - № 41-42, № 43, № 44-45. - Art. 529.
8. Decision of the Constitutional Court of Ukraine in the case of the constitutional petition of 46 People's Deputies of Ukraine concerning official interpretation of the terms "the highest judicial body", "higher judicial authority", "cassation appeal" contained in Articles 125 and 129 of the Constitution of Ukraine № 8-рп / 2010 dated 11.03.2010 g. // Official Journal of the Ukraine. - 2010. - № 21. - Art. 882
9. Ulmer M.M. The concept and features of administrative appeal proceedings / M.M. Ulmer rule. – of law: history, present and prospects of formation in Ukraine: All-Ukrainian. scientific-practical. conference. (Odessa, November 26, 2013) abstract ext. - Odessa, 2013. - P. 46-54.

Рецензент: доктор юридичних наук, професор Біла-Тіунова Л.Р.

УДК 342.9

Трофімцов В.А.,

начальник юридичного департаменту,
юридичної компанії «Льва Толстого»,
кандидат юридичних наук

ПРИНЦИПИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОТИДІІ ТЕРОРИЗМУ

У статті з метою з'ясування принципів адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму з'ясовано етимологію, а також думки правників щодо терміну «принцип». Запропоноване авторське визначення поняття «принципи адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму». Окреслено та розкрито зміст основних, на думку автора статті, принципів адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму.

Ключові слова: протидія тероризму, адміністративно-правовезабезпечення, принципи, етимологія, зміст.

Трофимцов В.А.,
начальник юридического департамента,
юридической компании «Льва Толстого»,
кандидат юридических наук

ПРИНЦИПЫ АДМИНИСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПРОТИВОДЕЙСТВИЯ ТЕРРОРИЗМУ

В статье с целью выяснения принципов административно-правового обеспечения противодействия терроризму выяснено этимологию, а также мнения юристов о термине «принцип». Предложено авторское определение понятия «принципы административно-правового обеспечения противодействия терроризму». Определены и раскрыто содержание основных, по мнению автора статьи, принципов административно-правового обеспечения противодействия терроризму.

Ключевые слова: противодействие терроризму, административно-Правовое обеспечение, принципы, этимология, содержание.

Trofimtsov V.A.
Head of the Legal Department, law firm "Leo Tolstoy"
Candidate of Law

THE PRINCIPLES OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL SUPPORT TO COUNTER TERRORISM

The article is to clarify the principles of administrative and legal support to counter terrorism found etymology and the opinions of lawyers on the term "principle". The author definition of "principles of administrative and legal support to counter terrorism." And outlined the content of major, according to the authors, the principles of administrative and legal support to counter terrorism.

Background is that an important step in ensuring the proper functioning of the administrative and legal framework to counter terrorism is to determine the principles on which it is based. Establishing principles should not only scientific but also practical significance, which clearly shows the contents of numerous regulations, which were among the first, usually followed by articles on the principles according to which should occur relations regulated by these acts . This is not an exception and the Law of Ukraine "On combating terrorism" from 20.03.2003 № 638-IV, in Article 3 which also fixed the basic principles of the fight against terrorism, namely the legality and the strict observance of the rights and freedoms of man and citizen; comprehensive use for this purpose legal, political, socio-economic, outreach and other opportunities; priority of preventive measures; inevitability of punishment for participation in terrorist activity; priority of protection of life and rights of persons who are at risk as a result of terrorist activities; combination of overt and covert methods of fighting terrorism; disclose information about the techniques and tactics of antiterrorist operations and the composition of their members; unity of command in the forces and means involved for antiterrorist operations; cooperation in the fight against terrorism with foreign states and their law enforcement agencies and special services, as well as international organizations engaged in combating terrorism.

It remains debatable question the principles of administrative and legal support to counter terrorism resulting fragmented doslidzhenosti pages of legal literature and rapid transformation of the phenomenon to the conditions present. Designated circumstances determine the relevance of this article. Its purpose is to outline the basic principles of administrative and legal support to counter terrorism.

The conclusions are that the formulation of the principles is one of the mandatory and very important step in the introduction of a reliable and effective administrative and legal framework to counter terrorism, since they, these principles reflect the dominant ideas and fundamental (starting) the requirements laid a specified mechanism on which it is based, according to which it is organized and operates. However, the mere definition and consolidation principles in the relevant regulations is not enough, you need to want and be able to apply them in management.

Keywords: fight against terrorism, administrative and legal support, the principles, the etymology of the content.

Актуальність проблематики. Важливим етапом забезпечення нормального функціонування адміністративно-правового механізму протидії тероризму є визначення принципів, на яких воно має ґрунтуватися. Встановлення принципів має не лише наукове, але й практичне значення, про що яскраво свідчить зміст численних нормативно-правових актів, в яких одними із перших, як правило, йдуть статті, присвячені принципам, у відповідності до яких повинні відбуватися відносини, що врегульовуються цими актами. Не є у цьому виключенням і Закон України «Про боротьбу із тероризмом» від 20.03.2003 № 638-IV, у статті 3 якого також закріплені основні принципи боротьби із тероризмом [1].

Ступінь наукової розробки проблеми. Питання дослідження принципів діяльності суб'єктів державного управління в різних сферах людської діяльності, зокрема і протидії тероризму приділяли значну увагу такі учені як В.Б. Авер'янов, В.Д. Бакуменко, Ю.Л. Бойко, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко, В.В. Головченко, Л.М. Горбунова, С.Д. Гусарев, Б.П. Єлісєєв, В.С. Журавський, В.І. Козлов, В.К. Колпаков, В.В. Копейчиков, О.М. Костенко, С.М. Легуші, В.П. Марчук, А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, В.М. Платонов, В.М. Селіванов, О.Ф. Скакун, Ю.А. Тихомиров, М.В. Цвік, С.В. Шевчук, Ю.С. Шемшученко та інші. Проте залишається дискусійним питання принципів адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму, що є наслідком фрагментарної дослідженості на сторінках правової літератури, а також швидкої трансформації досліджуваного явища до умов сьогодення. Окреслені обставини обумовлюють актуальність даної статті.

Метою статті є окреслення основних принципів адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму.

Виклад матеріалу. У загальному розумінні принцип, як філософська категорія, позначає все те (знання, переконання, ідеї, норми, факти), що лежить в основі чогось (явища, процесу, теорії, вчення).

Адміністративісти, розмірковуючи про принципи, як правило акцентують увагу на принципах державного управління, що є цілком зрозуміли, враховуючи що воно (державне управління) є предметом адміністративної галузі права. Так, В.К. Колпаков з цього приводу пише, що ефективність управління багато в чому залежить від ефективності врахування і використання виявлених (пізнаних) закономірностей [2, с.18]. Він наголошує на тому, що принципи управління – це його позитивні закономірності, які пізнані наукою і практикою та охарактеризовані (зафіксовані, закріплені) у відповідних поняттях. Звідси випливає висновок, що ознаками принципу управління є належність до пізнаних позитивних закономірностей та фіксованість, закріпленість у суспільній свідомості [2, с.19]. Далі правник відмічає, що у сфері державного управління закріплення (фіксування) закономірностей у суспільній свідомості здійснюється у правовій формі, частіше у вигляді відповідних юридичних норм. Таким чином, принципи державного управління – це його позитивні закономірності, пізнані наукою і практикою, закріплені у правових нормах, або узагальнення чинних у державі юридичних правил [2, с.19]. В.Д. Бакуменко визначає принципи державного управління як прояви закономірностей у державному управлінні, що відображені у вигляді певних положень, які застосовуються в теоретичній і практичній діяльності людей у сфері державного управління. Він наголошує, що

принципи – це, як правило, фундаментальні, науково обґрунтовані, а в певних випадках і законодавчо закріплені положення, відповідно до яких будується і функціонує система державного управління [3, с.56].

Враховуючи наукові позиції [4, с. 192; 5, с. 36].можемо виокремити такі моменти, які необхідно врахувати під час формулювання поняття та з'ясування сутнісного змісту принципів адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму: по-перше, мають фундаментальний, загальний, імперативний характер. Тобто ті вимоги що містять у собі принципи, які із них випливають являються основоположними, керівними та незаперечними для всіх, хто перебуває у сфері їх дії; по-друге, за своєю сутністю принципи – це узагальнена теоретична інтерпретація законів і закономірностей об'єктивного розвитку тих чи інших суспільних відносин. Тобто певна особливість, закономірність суспільного розвитку стає принципом лише після того, як вона була усвідомлена, проаналізована, обґрунтована та сформульована людиною у вигляді відповідного переконання, твердження, відправної норми, ідеї; по-третє, принципи відображають не всі, а тільки найбільш суттєві, знову ж таки з точки зору людини, закономірності та особливості існування, розвитку, організації чи функціонування чогось (когось); коли йдеться про принципи діяльності чи відносин, що регулюються правом, то такі принципи обов'язково повинні бути так чи інакше відображені у діючому законодавстві. Це необхідно для надання їм загальної обов'язковості. Ті ж засади, що не закріплені у правових приписах, як слушно зазначає М.В. Цвік, можуть вважатися лише ідеями права, і належать вони до сфери правосвідомості [6, с.193].

Звідси, пропонуємо розуміти принципи адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму як прямо чи опосередковано відображені у нормах позитивного права, обумовлені особливостями об'єктивного розвитку суспільного життя та засновані на них, найбільш загальні, базисні, імперативні вимоги, які пред'являються до організації та функціонування механізму адміністративно-правової протидії тероризму, й у відповідності з якими повинні будувати та реалізовувати свою поведінку суб'єкти цієї протидії.

Значення принципів полягає у тому, що вони виступають ключовими орієнтирами, згідно якими повинен працювати (функціонувати) зазначений механізм протидії. Крім того принципи відображають ті пріоритети з яких зобов'язані виходити компетентні суб'єкти під час розробки, організації та здійснення заходів протидії тероризму. Аналіз кола принципів покладених в основу будь-якої діяльності, в тому числі протидії тероризму, дозволяє скласти загальне судження про її характер, спрямування та методи.

Принципи адміністративно-правового забезпечення протидії тероризму:

- гуманізм та верховенство права. Перший, тобто принцип гуманізму, заснований на світогляді в основі якого лежать переконання у необмеженості можливостей людини та її здатності до самовдосконалення, вимога свободи і захисту достоїнства особи, ідея про право людини на щастя і про те, що задоволення її потреб та інтересів має бути кінцевою метою суспільства [7, с.23]. У діючому законодавстві даний принцип перша все закріплений у статті 3 Конституції, в якій записано, в нашій державі що людина, її життя, здоров'я, честь та гідність є найвищою цінністю. У статтях 23 та

24 Основного закону України також встановлено, що кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та має обов'язки перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками. Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям [8]. Що стосується верховенства права, то у панування даного принципу в Україні гарантується статтею 8 Конституції України, в якій записано, що в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Норми Конституції України є нормами прямої дії. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується [8]. У законі «Про боротьбу із тероризмом» втілюються у таких засадничих вимогах як: неухильне додержання прав і свобод людини і громадянина; пріоритетність захисту життя і прав осіб, які наражаються на небезпеку внаслідок терористичної діяльності [1]. Також варто відзначити затверджені Радою Європи Керівні принципи в галузі прав людини та боротьби з тероризмом, серед яких, окрім іншого, зазначені: заборона свавілля – заходи, що вживаються державами з метою боротьби з тероризмом, повинні здійснюватися з дотриманням прав людини та принципу верховенства права, виключаючи будь-яке свавілля, а також дискримінаційне або расистське ставлення, і повинні підлягати відповідному контролю; абсолютна заборона тортур – застосування тортур або нелюдського або принижуючого гідність поводження чи покарання абсолютно заборонено у всіх випадках [9]. Дані принципи вказують на те, що однією з головних цілей створення та функціонування адміністративно-правового механізму протидії тероризму є захист найвищої соціальної цінності, тобто людини – її життя, здоров'я, честі та гідності, а також інших конституційних прав і свобод від проявів тероризму. При цьому ці ж принципи, одночасно, вимагають що усі ці цінності та права у повному обсязі враховувалися та дотримувалися під час роботи зазначеного механізму, тобто їх безпідставне, необгрунтоване порушення (грубе поправлення) не може бути виправдане прагненням підвищити ефективність та якість протистояння тероризму. Тобто право повинно беззаперечно домінувати над владою і не в якому разі не може бути порушене з міркувань доцільності чи раціональності;

- законність. У юридичному словнику за редакцією В. П. Марчука визначено законність як режим (стан) відповідності суспільних відносин законам і підзаконним нормативно-правовим актам держави, що утворюється в результаті їх неухильного здійснення усіма суб'єктами права [10, с.32]. М.В. Цвік з цього приводу пише, що

законність можна розглядати в аспекті необхідності (вимоги, обов'язку) виконувати норми права, що свідчить про її органічний, нерозривний зв'язок з правом як системою норм і принципів [6, с.385]. Законність, як принцип, продовжує правник, здатна виступати всезагальним організуючим засобом всієї системи суспільних відносин і не може тому вважатися принципом тільки права, Конституції, державної діяльності, політичної системи, поведінки громадян. Все перелічене – окремі форми прояву принципу законності. Законність як принцип лежить у сфері вимог, що виступають умовами визнання правомірності чи неправомірності дій (поведінки, діяльності) суб'єктів суспільних відносин. Для визначення змісту законності на рівні фактичного здійснення її вимог вона характеризується як «метод» або «режим» [6, с.387]. О. Ф. Скакун вважає, що законність – комплексне (принцип, метод, режим) соціально-правове явище, що відображає організацію і функціонування суспільства на правових засадах, гармонійний зв'язок особи, влади, права і закону в конкретній державі [11, с.489]. Якщо говорити про зміст законності з точки зору його законодавчого тлумачення, то найбільш яскравим його прикладом, на нашу думку, є стаття 19 Конституції України, в якій закріплено, що правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [8]. У вищезгаданих Керівних принципах в галузі прав людини та боротьби з тероризмом, затверджених Радою Європи, передбачено, що будь-який захід, прийнятий державою з метою боротьби з тероризмом, повинен мати юридичну підставу. Якщо яка-небудь міра обмежує права людини, обмеження мають бути максимально чітко визначені і бути необхідними і пропорційними переслідуваній меті [9]. Отже, принцип законності містить у собі вимогу, щоб усі відносини та процеси, які опосередковують функціонування адміністративно-правового механізму протидії тероризму мали чіткі правові підстави і відбувалися виключно в межах закону. Даний принцип є дуже важливим, враховуючи державно-владну природу зазначеного механізму, він, з одного боку вводить діяльність владних суб'єктів у чіткі правові межі та вимагає від них здійснювати від них у суворій відповідності із, встановленим законодавством, порядком. Тобто законність обмежує владу та можливість зловживання нею. У той же час з іншого боку, принцип законності вимагає від осіб, щодо яких спрямовані відповідні вимоги компетентних суб'єктів, які здійснюють протидію тероризму, підкорятися цим вимогам та виконувати їх, якщо вони пред'явлені у відповідності до положень діючого законодавства.

- принцип комплексності. Тероризм за своєю сутністю дуже складне та багатоаспектне явище, яке має (або може мати) і політичні, і економічні, і соціокультурні, і національні, і релігійні складові, а тому для ефективного протистояння йому встановлення самої лише юридичної відповідальності за нього аж ніяк не достатньо. Для вирішення даної проблеми, має застосовуватися широкий та розгалужений підхід, який передбачатиме не лише створення та реалізацію відповідних правових заходів, але й вироблення відповідного чіткого політичного курсу у цьому питанні, формування необхідних соціально-економічних програм, створення потужної

системи суб'єктів протидії з глибоким рівнем їх взаємодії один з одним та з громадськістю, запровадження ефективного контролю за дотриманням законодавства про боротьбу тероризмом, проведення широкої та змістовної просвітницької та інформаційно-пропагандистської роботи. Такий підхід дозволить сформувати складний, багаторівневий та багатовекторний механізм, орієнтований не просто на боротьбу з окремими проявами тероризму та їх наслідками, а на випереджальну дію, тобто на виявлення та усунення усіх можливих умов, обставин та факторів, що сприяють чи можуть посприяти терористичній діяльності, її розвитку та поширенню;

- поєднання принципів єдиноначальності та колегіальності. В законі «Про боротьбу з тероризмом» закріплено, що одним із принципів боротьби з тероризмом являється єдиноначальність в керівництві силами і засобами, що залучаються для проведення антитерористичних операцій [1]. Такий підхід є цілком зрозумілим оскільки проведенню антитерористичних операцій є складним комплексом заходів, пов'язаних із залученням великої кількості співробітників правоохоронних органів, застосуванням спеціальної техніки, зброї, спеціальних засобів тощо [12, с.214]. Тому дуже важливо, щоб рішення під час таких операцій приймалися максимально оперативно (швидко), і мали чіткого адресанта, тобто особу, яка відповідає за їх прийняття та контролює їх виконання підлеглими. Саме цьому сприяє дотримання принципу єдиноначальності. У той же час, коли не йдеться про безпосереднє здійснення антитерористичних операцій, не менш важливим, на нашу думку, має стати принцип колегіальності, який би вимагав від компетентних суб'єктів формувати відповідні консультативно-дорадчі органи та приймати участь у їх роботі. Головним призначенням таких органів має бути обговорення найбільш гострих проблем протидії тероризму та спільного вироблення можливих практичних шляхів та заходів їх вирішення;

- об'єктивність та доцільність. Усі заходи адміністративно-правового забезпечення мають ґрунтуватися виключно на потребах, обумовлених умовами та обставинами, що об'єктивно склалися, а також бути при цьому максимально виваженими, обґрунтованими та оптимальними. Дотримання цих принципів забезпечує необхідний баланс між поставленими завданнями та обранням шляхів і засобів їх досягнення (виконання), підвищує рівень раціональності роботи суб'єктів щодо протидії тероризму та попереджає непотрібне розпорощення ними своїх зусиль і ресурсів;

- системність та безперервність. Дані принципи вимагають, щоб по-перше, забезпечення протидії тероризму, як і сама протидія, становили єдину, цілісну, логічну систему, всі елементи якої з одного боку відіграють власну роль у ній, а за іншого – перебувають у нерозривному та взаємозалежному зв'язку один з одним, роблячи свій внесок у спільну справу протидії тероризму. А по-друге, забезпечення протидії тероризму повинне мати не епізодичний чи ситуативний характер, а здійснюватися постійно, незалежно від частоти проявів окремих терористичних дій;

- підконтрольність. Цей принцип вимагає від компетентних суб'єктів, зокрема парламенту та Президента України, регулярно перевіряти стан та ефективність механізму адміністративно-правової протидії тероризму;

- гласність, зобов'язує органи влади інформувати громадськість про свою

діяльність у сфері протидії тероризму. Даний принцип є дуже важливим, оскільки він дозволяє здійснювати громадський контроль за якістю та ефективністю реалізації державної політики у сфері захисту населення від проявів тероризму. При цьому варто відзначити, що принцип гласності не слід тлумачити занадто широко, так як ціла низка форм, методів та заходів боротьби із тероризмом мають негласний характер і не підлягають розголошенню, в цілях збереження їх дієвості та результативності. Принципи гласності обмежується вимогами іншого принципу закріпленого у законі «Про боротьбу з тероризмом», а саме: «нерозголошення відомостей про технічні прийоми і тактику проведення антитерористичних операцій, а також про склад їх учасників» [1];

- науковість, передбачає широке використання у адміністративно-правовому механізмі протидії тероризму останніх напрацювань і досягнень науки та техніки;

- взаємодія та міжнародне співробітництво. Виконання цих принципів забезпечують глибокий рівень інтеграції між суб'єктами протидії тероризму як на внутрішньодержавному (національному), так і міжнародному рівнях, що дозволяє більш ефективно та результативно протистояти тероризму. Адже по-перше, саме налагодження взаємодії є одним із ключових моментів у досягненні вищезгаданої системності (чим глибша та змістовніша взаємодія, тим міцніша система), а по-друге, грамотна та якісна взаємодія (співробітництво), за рахунок об'єднання зусиль та ресурсів її учасників, забезпечують суттєве зростання протидіючого потенціалу досліджуваного механізму в цілому.

Висновки. Отже, завершуючи дану статтю, можемо з упевненістю стверджувати, що формулювання принципів є одним із обов'язкових та дуже важливих етапів запровадження надійного та ефективного адміністративно-правового механізму протидії тероризму, оскільки саме вони, ці принципи, відображають ті пануючі ідеї та основоположні (відправні) вимоги, що закладені в зазначений механізм, на яких він ґрунтується, у відповідності з якими він організований та функціонує. Однак, одного лише визначення та закріплення принципів у відповідних нормативно-правових актах недостатньо, необхідно ще хотіти і могли застосовувати їх у управлінській діяльності [4, с.191].

Список використаних джерел:

1. Про боротьбу із тероризмом. Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 25, ст.180.
2. Колпаков В. К., Кузьменко О. В. Адміністративне право України: Підручник. - К.: Юрінком Інтер, 2003. - 544 с.
3. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад. : Ю. П. Сурмін, В. Д. Бакуменко, А. М. Михненко та ін. ; за ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Тропинського, Ю. П. Сурміна. – К.: НАДУ, 2010. – 820 с.
4. Малиновський В. Я. // Державне управління: Навчальний посібник - Вид. 2-ге, доп. та перероб.- К.: Атіка, 2003.- 576 с.
5. Державне управління: Навч. посіб. / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко; За ред. А.Ф. Мельник. — К.: Знання-Прес, 2003. — 343 с — (Вища освіта XXI століття).
6. Загальна теорія держави і права: [Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів] М. В. Цвік, В. Д. Ткаченко, Л. Л. Богачова та ін.; За ред. М. В. Цвіка, В. Д. Ткаченка, О. В. Петришина. - Харків: Право, 2002. - 432 с.
7. Словник соціологічних і політологічних термінів [Електронний ресурс] / за заг. ред. В. І. Астахової, В. І. Даниленка, А. І. Панова. - К.: Вища школа, 1993. - 141
8. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України, 1996, № 30, ст. 141.
9. Керівні принципи в галузі прав людини та боротьби з тероризмом від 11.07.2002 // [Електронний

ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_533

10. Словничок юридичних термінів: Навч. посіб. / Уклад. В. П. Марчук. — К.: МАУП, 2003. — 128 с
11. Скакун О. Ф. Теорія права і держави: Підручник. - 2-ге видання. - К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. -520 с
12. Тероризм: теоретико-прикладні аспекти: навчальний посібник / кол. авторів; за заг. ред. проф. В.К. Грищука. – Львів: ЛьвДУВС, 2011. – 328 с.

References:

1. Zakon Ukrainy «Pro borot'bu iz teroryzmoz»vid20.03.2003#638-IV // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy (VVR), 2003, # 25, st.180.
2. Kolpakov V. K., Kuz'menko O. V. Administratyvne pravo Ukrainy: Pidruchnyk. - K.: Yurinkom Inter, 2003. - 544 s.
3. Entsyklopedychnyyslovnyk z derzhavnoho upravlinnya / uklad. : Yu. P. Surmin, V. D. Bakumenko, A. M. Mykhnenko ta in. ; za red. Yu. V. Kovbasyuka, V. P. Troshchyns'koho, Yu. P. Surmina. – K. : NADU, 2010. – 820 s.
4. Malynovs'kyy V. Ya. // Derzhavne upravlinnya: Navchal'nyy posibnyk.- Vyd. 2-he, dop. ta pererob.- K.: Atika, 2003. - 576 s.
5. Derzhavne upravlinnya: Navch. posib. / A.F. Mel'nyk, O.Yu. Obolens'kyy, A.Yu. Vasina, L.Yu. Hordiyenko; Za red. A.F. Mel'nyk. — K.: Znannya-Pres, 2003. — 343 s — (Vyshcha osvita XXI stolittya).
6. Zahal'na teoriya derzhavy i prava: [Pidruchnyk dlya studentiv yurydychnykh spetsial'nostey vyshchyykh navchal'nykh zakladiv] M. V. Tsvik, V. D. Tkachenko, L. L. Bohachova ta in.; Za red. M. V. Tsvika, V. D. Tkachenka, O. V. Petryshyna. - Kharkiv: Pravo, 2002. - 432 s.
7. Slovnyk sotsiolohichnykh i politolohichnykh terminiv [Elektronnyy resurs] / za zah. red. V. I. Astakhovoyi, V. I. Danylenka, A. I. Panova. - K. : Vyscha shkola, 1993. - 141
8. Konstytutsiya Ukrainy vid 28.06.1996 #254k/96-VR // Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy, 1996, # 30, st. 141.
9. Kerivni pryntsyipy v haluzi prav lyudyny ta borot'by z teroryzmoz vid 11.07.2002 // [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_533
10. Slovnychok yurydychnykh terminiv: Navch. posib. / Uklad. V. P. Marchuk. — K.: MAUP, 2003. — 128 s
11. Skakun O. F. Teoriya prava i derzhavy: Pidruchnyk. - 2-he vydannya. - K.: Alerta; KNT; TsUL, 2010. -520 s
12. Teroryzm: teoretyko-prykladni aspekty: navchal'nyy posibnyk / kol. avtoriv; za zah. red. prof. V.K. Hryshchuka. – L'viv: L'vDUVS, 2011. – 328 s.

Рецензент: кандидат юридичних наук, доцент Сорока Л.В.

УДК 342.9

Фоменко М. В.,

здобувач кафедри міжнародного права
Національного університету

«Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»

ПОНЯТТЯ ІНСТИТУЦІЙНИХ МЕХАНІЗМІВ КОНТРОЛЮ ДОТРИМАННЯ ПРАВ ДИТИНИ

У даній статті наведено визначення понять «права дитини», «інституційні механізми у міжнародному праві», «інституційні механізми контролю дотримання прав дитини». Проаналізовано позиції вчених щодо поняття інституційних механізмів контролю дотримання прав дитини. Надано авторське визначення поняття інституційних механізмів контролю дотримання прав дитини.

Ключові слова: права дитини, інституційні механізми, дотримання прав дитини, інституційні механізми у міжнародному праві, контроль дотримання прав дитини.

Фоменко М.В.,

соискатель кафедры международного права
Национального университета

«Юридическая академия Украины имени Ярослава Мудрого»

ПОНЯТИЕ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНЫХ МЕХАНИЗМОВ